

ע"פ 5834/13 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעוריהם פליליים

5834/13 י"ג
5910/13 י"ג

כבוד השופט א' רובינשטיין
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט ד' ברק-ארן

פלוטו

המערער בע"פ 5834/13
והמשיב בע"פ 5910/13

Taa

מדינת ישראל

המשיבה בע"פ 5834/13
והמערערת בע"פ :5910/13

ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המ徇ז בירושלים
מיום 26.6.2013 בתפ"ח 9269-02-11 שנית על ידי
כבוד סגן הנשיא י' צבן וכבוד השופטים מ' מזרחי ור'
כרמל

(30.10.2014)

ו' בחשוון התשע"ה

תאריך היישיבה:

ע"ד גدعון נחום

בשם המערער בע"פ
5834/13 והמשיב בע"פ
:5910/13

עוזר עילית מידן

הגב' ברכה ויס

בשם המשיבה בע"פ
5834/13 והמערערת
בע"פ 5910/13

למבוגרים:
פֶּסְחָה

1. האם המערער הורשע בדיון בעבירות מין קשות אשר על-פי המიוחס לו ביצע באשתו ובבתו הקטינה? כמו כן, מהו העונש שראוי להשיט עליו בגין עבירות אלה, ככל שהרשעתו בהן נותרת על מכונה? אלה הן השאלות שבפנינו, שאלות אשר ניסוחן הפשט מכסה על מציאות חיים מזעקה בביתה של משפטת המערער.

עיקר התשתית העובדתית

2. המערער, אדם בן ארבעים, היה נשוי לאשתו, המתלוננת, במשך כתשע עשרה שנים – מאז שנת 1993, עת היה הוא בן עשרים, והיא בת פחות מחמש עשרה, ועד שנת 2012 שבהם התגרשו. במהלך השנים נולדו להם ארבעה ילדים – בן ושלוש בנות. ככל חוץ חי המשפחה התנהלו כסדרם. המערער היה ידוע כאיש משפחה למופת שאף عمل שעות ארכוכת על מנת שלא יחסר לבני משפחתו דבר. למעשה, אף המתלוננת מעידה על תפקודו הטוב של המערער כאיש משפחה, מלבד בכך הנוגע לתקיפות המיניות שעליה התלוננה, ככל שניתן לומר את שני הדברים במשפט אחד מבלי שהסתירה המובנית ביניהם מזעקה.

3. בסוף שנת 2010 נודע למטלוננת מפהה של בתה הקטינה ח' (להלן: "ח') כי במשך שנה המערער מבצע בה מעשים מינניים. בהמשך לכך, פנתה המתלוננת לרופא המשפחה ושיתפה אותו בדברים. דיווח זה הביא לכך שגורמי מקצוע של שירות הרווחה שוחחו עם המתלוננת ועם ח', ושיחות אלה הביאו להגשת תלונה נגד המערער. ראוי לציין כי תחילת המתלוננת בkazaה שלא להتلונן, וגם כיום היא חוות קשיים חברתיים ומשפחתיים כתוצאה מחשיפת המעשים.

4. בחקירה המשטרתית התברר כי לדברי המתלוננת המערער ביצע בה במשך שנים ארוכות מעשי סדום – בכך שכפה עליה לקיים עמו, באופן קבוע, יחסי מין אנאליים שהסבו לה כאב וסבל רב, חרף תחונניה, הן על-ידי כך שהחדר את איבר מינו לפיה הטבעה שלה והן על-ידי כך שהחדר אליו, בנגדו לרצונה, אביזר מין (יבורטור). המתלוננת ציינה כי נמנעה מלהתлонן על המעשים, חרף סבליה, בשל רתיעה מגעיה במשפחה, ובסיומו של דבר פנתה לגורמי חוץ רק לאחר שהתברר לה כי המערער מבצע מעשים מינניים אף בתה ח', ושמעה אף מבתה הצערה יותר ד' (להלן: "ד') כי המערער נוגע בה באופן מיני.

כתב האישום ופסק דיןו של בית המשפט קמא

5. בעקבות האירועים המתוארים הוגש נגד המערער כתב אישום לבית המשפט המחוזי בירושלים (תפ"ח 11-02-9269, סגן הנשיא י' צבן והשופטים מ' מזרחי ו-ר' כרמל), שכלל שני אישומים. האישום הראשון נסב על מעשי הסדום הרבים שביצע המערער באשתו, המתלוננת, לאורך השנים – הן על-ידי החדרת איבר מינו לפיה הטבעה שלה והן על-ידי החדרת אביזר המין אליו – כל זאת תוך שהוא גורם לה סבל רב וחבלות גופניות, חרף תחונניה. בהקשר זה ייחסו ריבוי עבירות של מעשה סדום, עבירה לפי סעיף 347(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") בנسبות סעיפים 345(ב)(3) ו-(4) לחוק זה. האישום השני נסב על המעשים המינניים שעל-פי הנטען ביצע המערער

בשתי בנותיו הקטיניות ח' ו-ד'. על-פי האמור באישום זה, בתחילת שנת 2010 או בסמוך לכך החל המערער לגעת באופן מימי בנתו ח', שהייתה אז כבת שתים עשרה וחצי. המערער אף ניסה בחילוק מן הפעם להחדיר את איבר מימי לאיבר מימה ולפיה, ופעם נוספת לפיה הטבעת שלה. בפעמים אחרים הוא החדר את איבר מימה ולפיה הטבעת שלה. גם בהקשר זה ייחס לו ריבוי מעשים. עם זאת, כתוב האישום תיאר באופן מיוחד כמה מקרים - אירוע שהתרחש לפי הטענה בחדרו של המערער; אירוע שהתרחש לפי הטענה בבית נוסף שנמצא בעלות המשפחה כאשר ח' התלווה למערער בנסעה אליו; וכן אירוע שהתרחש בין מאמק אלים בין המערער לבין ח'. לאחר מכן נגיעות אירוע זה, כך נטען, סיפרה ח' על המעשים לאמא, המתלוננת. כמו כן, על-פי המתואר באישום זה המערער נגע נגיעות בעלות אופי מימי אף בנתו הצעירה יותר ד'. בשל כל אלה, ייחסו למערער ריבוי עבירות של מעשה מגונה בקטין שהוא בן משפחה, עבירה לפי סעיף 351(ג)(2) לחוק העונשין, בנסיבות סעיפים 345(ב)(1), 345(א)(1) ו-345(א)(3) לחוק זה; ריבוי עבירות של מעשי אינוס ומעשי סדום בקטין בן משפחה, עבירה לפי סעיף 351(א) לחוק העונשין; ניסיון למשה סדום בקטין שהוא בן משפחה לפי סעיף זה בcircumstances סעיף 25 לחוק העונשין; וכן עבירה של הדחה בחקירה בדרך של איומים ומתן טובות הנאה לפי סעיף 245(ב) לחוק העונשין, בשל כך שאמר לבתו ח' כי יפגע באחותה הקטינה א' ויתגרש מאמא אם תספר על מעשייו וכן נתן לה סכום כסף כדי שבוע וקנה עבורה דברים.

6. במסגרת פרשת התביעה העידו המתלוננת, חוקרת הילדים שחקראה את הבנות הקטיניות, אביה של המתלוננת, רופא המשפחה, עובדות הרווחה שתיפלו במתלוננת ושותר. כמו כן הוגשו בהסכם מוצגים נוספים. במסגרת פרשת ההגנה העידו המערער עצמו, אחד מחבריו וכן קרוביו משפחה נוספים (אחותה של המתלוננת, הנושא לאחיה המערער, אחיו של המערער, ובנו של המערער), ושוב הוגשו בהסכם מוצגים נוספים. כמו כן, הוגשה חוות דעת מומחה מטעם ההגנה. בהמשך, ביקש המערער להעיד שוב את המתלוננת, וכן להעיד את בתו ח', שבינתיים מלאו לה ארבע עשרה, כך שמדובר זו נשמה. להלן יפורטו עיקרי הדברים.

7. המתלוננת - המתלוננת פרטה בפני בית המשפט את מסכת ההתעללות שחוותה מצד המערער בכל הנוגע לאופן שבו כפה עליה, באופן קבוע, מספר פעמים בשבוע, קיום יחסי מין אנאליטים, כמפורט בכתב האישום. לצד זאת, המתלוננת ציינה כי המערער היה כאמור איש משפחה טוב, במישורים האחרים של תפוקדו. המתלוננת הסבירה כי חרף המעשים הקשים הבלתי נמנעה מהתלונן כדי לא לפגוע במשפחה - עד אשר נודעו לה המעשים שביצע המערער בנתה ח'.

8. חוקרת הילדים - חוקרת הילדים העידה על חקירתן של שתי הבנות הקטיניות ח' ו-ד' וציינה את התרשםותה מהן. לגבי התרשםותה מ-ח', חוקרת הילדים העידה כי תחילתה הראותה ח' סימני מצוקה, ולא הסכימה להיחקר בפני חוקר ממין זכר. לגבי מהימנותה של ח', קבעה חוקרת הילדים כי עדותה ענתה אחר כל ה крыיטריונים המבוססים מהימנות, וכי ח' מסרה בחקירהה תוכן הגיוני ומתאפשר על הדעת באופן קרונולוגי, וכי תיארה ביזמתה את האירועים. גם את עדותה של הבית ד', הצעירה יותר, הערכיה חוקרת הילדים מהימנה, וכי עדותה הייתה מתאפשרת על הדעת, עקבית וספונטנית, ונitin להתרשם כי דיברה את אשר על ליבها. חוקרת הילדים חקרה אף את הבית הצעירה ביותר, א', שנסאלה האם המערער נגע גם בה באופן מימי. חוקרת הילדים לא הצליחה להעיר את מהימנותה של א', ولكن לא נכללו בכתב האישום אירועים הנוגעים אליה.

9. הابت ח' - לאחר שבמהלך המשפט מלאו ל-ח' ארבע עשרה היא העידה במשפט גם באופן בלתי אמצעי, בנוסף להתייחסותה של חוקרת הילדים לחקרתה. ח' העידה כי האירועים המינויים שנגעו אליה התרחשו במשך שנה. ח' התקשתה להידרש לפורטימ, והייתה נסערת במהלך העדות. היא ציינה כי מסרה אותן לחוקרת הילדים, וכי האירועים התרחשו מידיו ים. כמו כן סיפרה ח' על הקושי לספר על האירועים לאמה בשל החשש לתגובה שלילית מצדיה, ועל החלטתה לספר לה לאחר שהרגישה שאינה יכולה עוד להרחק את עצמה מן המערער ואני יכולה עוד להגן על עצמה מפניו. ציון, כי האפשרות שתעד במשפט עלתה בחקרתה של ח' אצל חוקרת הילדים, אשר אמרה כי יהיה לה קשה לדבר על הנושאים הללו מול אנשים רבים, ולא כל שכן בפני גברים.

10. המערער - המערער שלל בעדותו כל פגיעה במתלוונת ובבנויותיהם המשותפות. הוא טען כי האישומים נגדו נרכחו על-ידי המתלוונת כמסכת שקרים, שככל מטרתה הייתה לחפות על התנהגותה הבועיתית. לדבריו, אשתו לא הייתה נאמנה לו, לא מילאה את "תפקידיה" בבית (אלא הייתה שקרה בגלישה באינטרנט במשך שעות רבות) ואילצה אותו לקנות עבורה פרטיים יקרים. המערער טען גם כי אשתו וכן בתו ח' לקחו ממנו כסף ללא הסכמתו. בונגע לבת ח', טען המערער שאמנם נגע בה, אך רק כאשר שאל אותה אם יש בחורים שנוגעים בה, ובקיש להדגים את השאלה על מנת להסביר לה את כוונתו.

11. חוות דעת רפואיים - בפני בית המשפט המוחזוי היו גם חוות דעת רפואיים שהתייחסו לבדיקה של המתלוונת, וזאת בהתייחס לשאלת האם המעשים שייחסה המתלוונת למערער היו אמורים להוות חותם בגופה. חוות דעתו של פרופ' היס, המומחה מטעם התביעה, הייתה שגם החדרה של אביזר המין באופן שתואר על-ידי המתלוונת לא בהכרח הייתה מותירה סימנים בפי הטבעת של המתלוונת, ואם היו סימנים כאמור יתכן והם נרפאו בשל הזמן שחלף מן האירוע האחרון לבדיקה. ציון, כי לצורך מתן חוות דעתו קיבל פרופ' היס לידי את אביזר המין. לעומת זאת, בחוות דעתו של פרופ' פיקרסקי, המומחה מטעם ההגנה, ציון כי סביר שקיים יחסים אנאלאים באמצעות מכשיר בתדרות גבוהה יגרום להחלה מסוימת של סוגרי פי הטבעת, אף אם אין סימנים חיצוניים לכך בבדיקה. הוער בחוות הדעת כי בדיקה של סוגרי פי הטבעת של המתלוונת יכולה להדגים אם אכן הייתה פגיעה כאמור.

12. רופא המשפחה וגורמי הרוחה - אלה העידו בעיקר על התהילה שקדם להבאת הפרשה בפני הרשות, והתייחסו לרתקותה וחוסר רצונה של המתלוונת להגיש תלונה, וכן למצבה הנפשי כאשר סיפרה על האירועים, כשהיא מרובה לבכות ונראית סובלת ועצבה.

13. לאחר שבחן את העדויות כולן קבע בית המשפט המוחזוי כי יש להרשיע את המערער בכל העבירות המียวחות לו, למעט העבירות שיויחסו לו בגין מעשי בbeta ד', וזאת בשל התרשםו של בית המשפט המוחזוי כי מעשי אלה ניתן היה לפרש אף כקרבה רגילה בין אב לבתו.

14. בית המשפט המוחזוי ייחס מהימנות גבוהה לעדויותיה של המתלוונת ושל ח'. בית המשפט המוחזוי התרשם מצבבה הנפשי הקשה של המתלוונת בעת שהעידה, וקבע כי עדותה הייתה כנה, אמתית וכואבת. בית המשפט המוחזוי לא התרשם כי המתלוונת ביקשה "להיפטר" מהמעערר או להשחרר את פניו, כפי שטען המערער, בין היתר בהתייחס לכך שציינה אותו לטובה בכל הקשור להתנהלותו כלפי המשפחה ולרצונה המקורי שלא להتلון. בית המשפט המוחזוי

הוסיף וקבע בהקשר זה כי לא ניתן להתעלם גם מעדותה של ח', אשר לה לא ניתן היה ל"יחס כוונה "להחליף" את האב אחר. בית המשפט המחויז ציין כי העובדה שرك בעדותו במשפט העלה המערער את הטענה כי המתלוונת מנהלת "רומן" עם גבר אחר שוללת את טענתו לעילות שווה מצדה. צוין עוד כי בית המשפט המחויז קבע כי בשתי חוות הדעת של המומחים אין כדי לאשש את גרסת המתלוונת או לסתור אותה, ولكن לא הتبסס עליהם. באשר ל-ח', בית המשפט המחויז התרשם - הן מעדותה בפני חוקרת הילדים והן מעדותה במשפט, שהיא הייתה שרואה במצבה אמתית שעה שעיה נגד אביה ושלא היה לה מניע לטבות עליות שווה כנגדו. עוד קבע בית המשפט המחויז, כי ח' תיארה מעשים קשים אשר ילדה בಗילה אינה יכולה לתאר אלא אם חוותה אותם בעצמה, וכי על אף הקושי הגדל אשר היה כרוך בעדות מבחינתה, היא עמדה על כך שהמעשים אכן נעשו בה.

15. בית המשפט המחויז הרשע אףוא את המערער בעבירות הבאות: בגין האישום הראשון, הורשע המערער בעבירות מרובות של מעשי סדום לפי סעיף 347(ב) לחוק העונשין, בנסיבות סעיפים 345(ב)(3) ו-(4). בגין האישום השני, הורשע המערער בגין מעשיו ב-ח' בעבירות מרובות של מעשה מגונה בקטין שהוא בן משפחה לפי סעיף 351(ג)(2) בנסיבות סעיף 345(ב)(1) וסעיפים 345(א)(1) ו-(3) לחוק העונשין, בעבירות מרובות של מעשי אינוס ומעשי סדום בקטין שהוא בן משפחה לפי סעיף 351(א) לחוק העונשין, בעבירה ניסיון ל谋שה סדום בקטין בן משפחה לפי סעיף 351(א) בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין ובעבירה הדחפה בחקירה לפי סעיף 245(ב) לחוק העונשין. כפי שצוין הוא זוכה מן המעשים שעלו-פי המיויחס לו ביצה ב-ד' (הינו מעבירות נוספות של מעשה מגונה בקטין שהוא בן משפחה לפי סעיף 351(ג)(2) בנסיבות סעיף 345(ב)(1) וסעיפים 345(א)(1) ו-(3) לחוק העונשין).

16. לצורך גזירת דיןו של המערער הוגשו לבית המשפט המחויז גם תסקרים של שירות המבחן למבוגרים, חוות דעת של המרכז להערכת מסוכנות ותסקרים נפגעות עבירה. בתסקרו של שירות המבחן למבוגרים צוין כי המערער עבר באחריות ובנסיבות לפרנסת משפחתו ובקש לא להחסיר מילדיו דבר. לצד זאת, נאמר בו כי שירות המבחן התרשם מכך המערערcad בועל דפוסי חשיבה נוקשים בכלל וביחס לנשים בפרט. המערער הבהיר בפני שירות המבחן את המיויחס לו והשליך אחריות ואשמה למכב שאלוי נקלע אל המתלוונת, אשר בשלב זה כבר הייתה גראשתו. עוד צוין בתסקרו שירות המבחן כי המערער נעדר מוטיבציה לטיפול, ועל כן לא ניתנה המלצה טיפולית בעניינו. בחוות הדעת של המרכז להערכת מסוכנות צוין כי המערער אינו מקבל אחריות למעשייו ואין מגלה אמפתיה לקורבנות.

17. תסקרו נפגעות העבירה שהוגש לבית המשפט המחויז פרס תמונה כואבת של הפגיעה בקורבנות - הן בשל המעשים עצם והן בשל הנسبות החברתיות הקשות שאליהן נקלעו המתלוונת ו-ח'. ההקשר המשפטי המורכב במקרה זה נגע לכך שלוש מאחיזותיה של המתלוונת נשואות לשלווה מאחיזו של המערער, והוירחם הם אף בני דודים. חרף זאת, המתלוונת פעלה להתרגש מן המערער. היא נאלצה ליותר על זכויותיה בבית המשפחה, וככלל מצבה הכלכלי והחברתי הוא עגם. בתסקרו פורט גם כי ח' סובלת ביום מהידרדרות במצבה הנפשי, כי היא חששה אשמה על ההשלכות של חשיפת המעשים, וכי היא הייתה נתונה לביקורת של בני המשפחה המורחבת בין החשיפה. בתסקרו עלה כי השתיים שללו רצון לקבל פיצוי כספי, ושירות המבחן העריך כי עשו כן מחשש להסלמה נוספת במצבן החברתי והמשפחי ובירוחם של המערער כלפיهما.

18. בבאו לגורור את דיןו של המערער צוין בית המשפט המחויז כי המעשים שביצע המערער במתלוונת הם "איירוע"

אחד (במובנו בסעיף 40ג לחוק העונשין) וכי המעשימים שביצעו המערער ב-ח' הם "איירוע" שני. בהמשך לכך, הוא קבע כי מתחם העונשה בגין עבירות שביצעו המערער במתלוננת נع בין 7 ל-16 שנים מאסר בפועל, וכי מתחם העונשה בגין עבירות שביצעו המערער ב-ח' נع בין 7 ל-20 שנים מאסר בפועל. בסופו של דבר, בית המשפט המחוזי קבע "מתחם עונשה כולל" לשני האירועים והעמיד אותו על בין 9 ל-20 שנים מאסר בפועל.

19. בגור דיןו התייחס בית המשפט המחוזי לחומרת מעשיו של המערער, כמו גם לכך שהוא אלה מעשים חוזרים ונשנים. לזכות המערער זקף בית המשפט המחוזי את העובדה שאין לו הרשותות קודמות, וכי תפקד כאב וככבל המחייב לככלת משפטתו. בשים לב לכל אלה, בית המשפט המחוזי ציין כי לא נמצא טעם לסתות מן המתחם שקבע, לפחות או לחומרא, והשית על המערער עונש מאסר בפועל לתקופה של 12 שנים וכן עונש מאסר על תנאי לתקופה של 10 חודשים נוספים כשהתנאי הוא שלא יעבור עבירה מסווג פשע בתוקן שלוש שנים מיום שחררו ממאסר.

הערעורים

20. בבית משפט זה הוגש שני ערעורים על פסק דיןו של בית המשפט המחוזי: ערעורו של המערער כנגד הכרעת הדין, היינו כנגד הרשותה עצמה, וכן גזר הדין, היינו כנגד חומרת העונשו (ע"פ 5834/13); ומנגד, ערעורו של המדינה על גזר הדין, שבו היא טענה כי בכך היה להחמיר עם המערער אף יותר באורכו של עונש המאסר בפועל שהושת עליו, ובנוסף לכך לפסקן לקורבנות גם פיצויים (ע"פ 5910/13).

21. עיקר טענותיו של המערער התמקדו בהרשעתו. לטענתו, אין אחיזה של ממש להרשעתו בדיון, ומכל מקום, מכלול העדויות צריך לעורר ספק סביר באשר לאשמתו. הוא טוען כי אין כל ראייה חיצונית התומכת בכך שביצע מעשים מינניים באשתו ובבנותו, וכי העניין כולו מבוסס על שקרים שרקחה נגדו אשתו, כדי לכסות על התנהגוותה הקולקלת. המערער טוען שאף מעדות המתلونנת עולה כי התנהגוותו כלפי הiyתָה מכבדת ואוהבת, וכך רואו אותה גם כל בני המשפחה והסובבים אותו, כך שטענותיה של המתلونנת נעדרות כל תמייה. הוא הוסיף וטען כי העובدة שהמתلونנת העידה כי לעתים היה מתנצל לאחר המעשימים מחלישה את גרסתה לפיה فعل כנגדה באלים ובחוסר התחשבות.

22. בעיקרו של דבר, הערעור כלל טענות קשות כנגד המתلونנת, שבהן יוחסו "מניפולציות" וشكירים. אף התייחסותה של המתلونנת לתפקידו הטוב של המערער, בהקשרים רבים, כאיש משפחה, הוצגה בערעור כדוגמה לתהוכם, על מנת להציג את המתلونנת כדברת אמת. כן נטען בערעור כי המתلونנת הייתה אישה דומיננטית והדמota החזקה בבית, ואילו המערער היה חלש וסר למרותה, וכך גם מבחינה זו גרסתה אינה אמינה.

23. בערעור נטען עוד כי צריך היה לבצע במתלוננת בדיקה גופנית לשם הערכת חזק השרירים בפי הטעבת שלה. בא-כוחו של המערער סבר כי בדיקה זו הייתה מתבקשת בניסיבות העניין וכי אין לראות בה בדיקה חודרנית או משפילה (אך מבלתי שהביא אסמכתאות לכך שמדובר בבדיקה מסווג זה).

24. בהתייחס לאירועים שבהם יוחסו למערער מעשים מינניים בบทו ח' הצביע בא-כוחו של המערער על כך שהם

איןם מסתברים, לשיטתו. כך למשל, הוא עליה תמיות בדבר האירוע שהתרחש בסalon הבית ולגביו נטען כי ח' זעקה לעזרה וכי הenthal מאבך אלים בין המערער, ובכל זאת קולה לא נשמע על-ידי אחרים ובני הבית האחרים לא התעוררו. בהמשך לכך, בא-כוח המערער טען שהאירוע בבית הנוסף של המשפחה אינו מסתבר, מאחר שאם המערער היה פוגע ב-ח' באופן שיטתי, כלל לא הייתה מסכימה לנסוע עמו בגיןיהם.

25. בכל הנוגע לגזר הדין טען בא-כוח המערער כי יש בו החמרה רבה עם מי שנעדר כל עבר פלילי, וכי יש להתחשב בכך שהוא מסור לבני משפחתו ועובד מבוקר עד לילה על מנת לדאוג לרוחותם. כן נטען שהמתלוננת ו-ח' הסכימו לשוחח עם עורכות הتسקיר של נפגעות העבירה מתוך תקווה כי הדבר יסייע למערער וגם הן רואות בו אדם חיובי.

26. מנגד, המדינה סמוכה את ידיה על הכרעת הדין וטענה כי אין מקום להתערב במקרים המהימנות של בית המשפט המחויז, כאשר בית המשפט המחויז התבസ על מהימנות העדים שבפניו.

27. בכל הנוגע לעונש שהושת על המערער, טענה המדינה כי יש להחמיר בוabis לב לאופי העבירות שביצע ולריבוי. כמו כן, נטען כי יש לשים לב לכך שהמערער לא הביע חרטה, לא לקח אחריות על מעשיו, ולא מנע את העדת הקורבנות במשפט. כמו כן, נטען שנוכח חומרת מעשיו של המערער ואורך התקופה שבמהלכה בוצעו, אין לתת משקל ממשי לכך שאין לו רשותות קודמות או לכך שפרנס את משפחתו. בנוסף, טענה המדינה כי יש מקום לפסקת פיצויים לקורבנות, וכי העמדה שהן הבינו בענין זה אינה יכולה להיות חזות הכלול.

דין והכרעה

28. לאחר שבchnerתי את מכלול הטענות במקורה קשה זה, עמדתי היא שיש לדוחות את מכלול טענותיו של המערער – הן ביחס להכרעת הדין והן ביחס לגזר הדין. לעומת זאת, אני סבורה שיש מקום לקבל את ערעור המדינה בכל הנוגע לעונש המאסר שהושת על המערער ולהיבו של המערער בתשלום פיצויים לקורבנות.

הכרעת הדין

29. כפי שציינה בא-כוח המדינה, הרשותו של המערער הושתתה על התרשםותו של בית המשפט המחויז מן העדויות. בנסיבות העניין, אין טעם טוב להתערב במקרים אלה. הלכה ידועה היא כי בית משפט זה שבתו כערצת ערעור ייטה שלא להתערב בקביעותיה העובדתית של הרכאה הדינית, ובמיוחד כך מקום שבו הממצאים העובדתיים נקבעו על יסוד התרשםות הישרה של בית המשפט דלמטה מן העדים שבפניו (ראו למשל: ע"פ 993/93 אבטבול נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(1) 485, 491 (1993); ע"פ 9352/99 יומטוביאן נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(4) 643, 643 (2000); ע"פ 7004/09 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (17.7.2012)). הלכה זו מקבלת משנה חשיבות כאשרokin בעבירות מין, עבירות המתבצעות בדרך כלל בחדרי חדרים, ובהן העדויות המרכזיות הן אלו של מבצע העבירה ושל הקורבן, זו כנגד זו, ובשים לב לקשי הבהיר הניצב בדרכם של מי שנפלו קורבנות לעבירות מין (ראו למשל: ע"פ 6295/05 וקנין נ' מדינת ישראל, פסקה 28 (25.1.2007); ע"פ 3250/05 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 28 לפסק).

דינה של השופטת ע' ארבל (12.1.2012)). על כך ניתן להוסיף, במידה רבה למעלה מן הצורך, כי טענותו של המערער בכל הנוגע לפרוכות שמצוה בהכרעת הדין לא היו משכנעות, וזאת בלשון המעטה.

30. אפתח ואומר שתיאור הרקע החברתי והמשפחתי של המתלוונת מלמד עד כמה הגשת התלונה הייתה קשה עבורה, ועד כמה גדול המחיר האישי והמשפחתי שהוא שילמה וועודה משלמת עד היום, לרבות הצער, בשל כך. מכלול זה אינו מתישב עם כוונה לטפל באשמה על המערער, כפי שהוא טוען. למעשה, סיפור חיה של המתלוונת מלמד יכול לעל כך שהיה קורבן לנסיבות – כאשר מקומה בתא המשפחתי הרחב היקשה עליו מכך לצאת להגנת עצמה ולהגנת בנותיה. זאת ועוד, עדויותיהם של גורמי הרוחה מלמדות עד כמה התהילה של הגשת התלונה הייתה קשה למתלוונת, ובמידה רבה היא לא חפזה בו, אלא נאלצה לנתקוט בו לאחר שנוכחה כי אף בתחום נפגעה מן המערער.

31. הטענה לפיה "הודאתה" של המתלוונת בתכוונתו הטובות של המערער מעידה על תחוכם הייתה אף מקוממת המתלוונת העידה דבריאמת – הן לטובה והן לרעה – ואין לזקוף זאת לחובתה.

32. טענותו של המערער כי המתלוונת הייתה "האישה החזקה בבית" והוא סר למורתה, וכי בכך יש כדי להפריך את גרסתה, הייתה אף היא מעוררת תמייהה. מציאות החיים אינה חד-מימדית. אף אישת הנטאפסת כ"חזקה" יכולה ליפול קורבן לעבירות מין חמורות ולהתקשות בחשיפת האירועים בשל ההשלכות הקשות הנלוות לכך. בדומה לכך, גבר הנוגג באשתו בצורה "מכבדת" ברבים יכול לזווח דפוסים אלו כשהשניים נמצאים בגוףם, ולפשו כנגדה בעבירות מין חמורות. אין צורך לומר גם שההתנהגות החזיבית של המערער, שעליה העידה גם המתלוונת, אינה מקנה לו זכות לכפות עצמו על גופה בניגוד לרצונה (ראו והשוו: ע"פ 2346/98 ימיini נ' מדינת ישראל פ"ד נב(3) 617, 620 (1998)). זאת, אף מבלי להידרש לכך שתיאור מציאות החיים של משפחת המערער מלמדת על מוחלשותה המובהקת של המתלוונת, שנישאה למערער בטרם מלאו לה חמיש-עשרה, והייתה תלולה באופן כמעט מוחלט בו ובתא המשפחתי הרחב שלהם.

33. כאמור, טענותו של המערער התמקדו במניפולטיביות שייחס למתלוונת, וההתנהגותה הקלוקלת, לשיטתו, בבית. כך למשל, הoulטה בפניו הטענה כי המתלוונת נהגה לגלוש באינטרנט שעות ארוכות במקום לטפל בבית, למורת רוחו של המערער. הוא ייחס לחיכוכים על רקע זה את טענותיה של המתלוונת כלפיו. יש להזכיר על כך שהධין בטענותו של המערער הפך להיות – לפחות מבחינת אופן הצגת הטענות עצמו – למשפטה של המתלוונת, שבהתנהגותה הوطחו האשמות קשות, לכארה ללא יסוד של ממש (ראו והשוו: דפנה ברק-ארץ "האישה הסבירה" פלילים 115, 125-127 (1998)).

34. גם לטענה כי בנסיבות העניין נדרשה בדיקה גופנית נוספת של המתלוונת לא נמצאה אחזיה – במיוחד כאשר מבאים בחשבון את הפוגענות הכרוכה בה, ובשים לב לעובדה שהמתלוונת עברה בדיקה על ידי פרופ'ysis, ונקבע, גם על ידו וגם על ידי המומחה מטעם ההגנה, שתוצאותיה אין שוללות את גרסתה.

35. יצוין, כי גם "הכשלים" שהמערער ניסה להציג عليهم בגרסתה של ח' לאו כשלים הם. ראשית, גם בהקשר זה המערער הפנה לחלק בעדות שنسب על יחסו הטוב לילדיו, על מנת להפריך את גרסתה של ח', גם שאין בכך בלבד כדי

להעיד על דבר, ואולי אף להפר. שנית, המערער טוען כי האירועים שתיארה ח' אינם מסתברים, בין היתר כיוון שלא יתכן כי אף אחד בבית המשפט לא ידע על המעשים, שהתרחשו בתוך הבית ותוארו בכתב האישום כאירועים אלימים. טענה זו עלתה כבר בפני בית המשפט המחויז, אשר התייחס אליה בהכרעת הדין וקבע כי ח' העידה שהמעערר הניח ידו על פיה על מנת להשתיקה, וכי יתכן שבני הבית, ובכללם האח אשר נהג לישון בסלון, ביקשו שלא להיות מעורבים באירועים. יתרה מזו, ח' התיחסה לנקיודה זו גם בחקרת הילדים, וצינה שכאשר היא מפוחדת ובוכה קולה אינו "ווצא", ויתכן כי מלחמת הפחד והלחץ הוא אינו נשמע.

36. חשוב לחזור ולהזכיר בהקשר זה את התרשומות של בית המשפט המחויז ממהימנותן של שני הקורבנות - המתלוונת ובהה ח'. לגבי המתלוונת ציין בית המשפט המחויז כי היא העידה בכאב וברגש את אשר חוותה. קביעה זו מקבלת משנה חיזוק אף מהתרשומותנו אנו מדבריה כפי שהם מתועדים בפרוטוקולים של הדיון. הוא הדיון בעדותה של ח', אשר ממנה יכולנו אף אנחנו להתרשם באופן בלתי אמצעי על דרך צפיה בתייעוד חקירתה בפני חוקרת הילדים, תוך עיון בתמלי החקירה והתרשומות מן המבעדים, שfat הגוף ומצבה הנפשי של ח'. אף אנו התרשםנו כי ח' העידה את אשר על ליבה, ומספרה אודות האירועים הקשים אותם חוותה בצורה עקבית. ח' נחקרה במשך שעות ארוכות על ידי חוקרת הילדים, ועומתה עם בעיות העולות נגרסתה וכן עם הטענות שהעלתה המערער להגנתו. בתחילת החקירה ח' הייתה סגורה יותר ומבושתת, והתקשתה לדבר על פרטים אינטימיים. אולם, בהמשך היא נפתחה ותיארה את האירועים בפירוט, תוך עיגונים בזמן ובמקום. ח' ענתה על כל שאלותיה של חוקרת הילדים, הדגימה את תשובה ו אף צירעה, במידת הצורך. היא חזרה על הדברים מספר פעמים, וגורסתה הייתה עקבית. צוין, כי גם עדותה בבית המשפט המחויז, כפי שהיא מתועדת בפרוטוקולים של הדיון, הייתה אמונה ותאהמה את הפרטים שהעלתה מול חוקרת הילדים.

גזר הדין

37. נותר אפוא לבחון את גזר דיןו של המערער. בבאונו לקבוע את העונש שראוי להטיל על המערער, יש להקדים ולבחוון את השאלה בכמה "אירועים" היה מעורב (לדיון רחב בשאלת זו ראו ע"פ 4910/13 ג'aber נ' מדינת ישראל (29.10.2014) (להלן: עניין ג'aber)). בנסיבות העניין, צדק בית המשפט המחויז בקובעו כי בעיקרו של דבר יש לבסס את הлик גזירת העונש על זהיו של שני "אירועים". עבירותomin שביצעה המערער במתלוננת התמכסו לארוך מספר שנים, אך דומה כי קיים ביניהם "קשר הדוק" - הן התבככו בצורה שיטית, באופן ש汇报 על עצמו פעמים רבות ובנסיבות דומות, וכן יש לראות בהן חלק מ"אירוע" אחד. בדומה לכך, אף בין העבירות שביצעה המערער ב-ח' במשך שנה קיים "קשר הדוק" וראו לראות בהן כ"אירוע" אחד. לצד זאת, ניתן להוסיף ולומר כי בין העבירות שביצעה המערער בשני קורבנותיו לא הייתה "קשר הדוק" - הן בוצעו בנפרד וכל אחת משתי הקורבנות אף לא הייתה מודעת לעבירות שנעברו באחרת. אם כן, כפי שקבע בית המשפט המחויז, לפניינו שני אירועים, ולפי מצוות המחוקק יש לקבוע לכל אחד מהם מתחם עונישה נפרד. על כן יש להוסיף, כי בגין דרך שבה פעל בית המשפט המחויז, לא ניתן לקבוע למספר אירועים, או עונש אחד לכל אירוע, כולל לשני האירועים.خلف זאת, בית המשפט רשאי לקבוע עונש כולל למספר אירועים, או עונש אחד לכל אירוע, ולאחר מכן לקבוע את מידת החפיפה או ההចטבות בין העונשים (סעיף 40ג(ב) לחוק העונשים).

38. אני סבורה שמתחמי העונשה שקבע בית המשפט המחויז נתו לצד המקל יתר על המידה. אולם, לא שמענו בעניין זה טיעונים, ודאי לי בכר שאומר כי הלכה למעשה, בנסיבות העניין, העונש שהטיל בית המשפט המחויז בגין שני

ה"איורים" היה נמור מדי, בשים לב לחומרתן של העבירות שביצע, לتدירותן, לאלימות שנלוותה לביצוען ולחוסר הישע שלוו קלע את הקורבנות. אכן, ריצו של מאסר בפועל בן 12 שנים אינו עונש קל כל עיקר. אולם, מעשי של המערער היו קשים וחמורים יותר. הם השתרכו על פני כמה שנים והיו כרוכים בפגיעה בשני קורבנות, לרבות בתו הקטינה. למעשה המערער ביצע מספר עצום של עבירות מין (ולכן גם מעשים רבים כמוווים בסעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982) והעונש שנגזר עליו חייב לשיקף זאת. בשים לב להחמיר הנדשת בענישה בגין עבירות מין, ולא כל שכן עבירות מין שנעברו במשפחה ולאורך שנים, לא ניתן לומר שהעונש הכללי שנגזר על המערער משיקף את רמת הענישה הרואה ואת כל המעשים שביצע בגדיר שני ה"איורים" העונשיים (ראו למשל: ע"פ 06/06 פלוני נ' מדינת ישראל (4.7.2007); ע"פ 09/09 פלוני נ' מדינת ישראל (7.4.2011); ע"פ 11/11 פלוני נ' מדינת ישראל (31.10.2012); ע"פ 1473/12 פלוני נ' מדינת ישראל (5.11.2014); ע"פ 13/13 פלוני נ' מדינת ישראל (11.11.2014)).

39. למעשה, לא נמצא בעניינו כל טעם של הקל בעונשו של המערער, אף לא להעמיד את עונשו על הרף הנמור של מתחם הענישה, כפי שעשה בית המשפט המקורי. המערער לא הודה במינויו לו וניהל משפט הוכחות מלא. ב Clerk, כמובן, טעם להחמיר עצמו, אך ודאי שהוא אינו זכאי להקללה המסויימת בעונש שמננה נהנה מי שמנודה בעבירות שביצע. המערער אף לאלקח אחריות על מעשיו ולא הביע חרטה על הנזק העצום שגרם למתלוננת ולבתו, ח'. במקורה זה, ההתחשבות ב Clerk שלמערער אין הרשות קודמות, לא צריכה למצוא את ביתו בקביעת עונש הנמור ברף הנמור של המתחם שנקבע, אלא אך להוות שיקול שלא להחמיר עם המערער. יש לציין, כי לא מדובר באדם עם עבר "נקי", אלא הפה או הנכוון – עברו רצוף בעבירות מין מחרידות, אלא שלא נחשפו רק לאחר שהמתלוננת אזהרה עווז להתלוון נגדו. גם ההתחשבות ב Clerk שהמערער פרנס את משפחתו אינה מצדיקה קביעה של העונש ברף הנמור של מתחם הענישה. אין בתמיכה הכלכלי במשפטו של המערער ولو דבר המצדיק את האלימות והיחס המחפיר שאיליהם הוא הכספי את במו ואשתו, כלים למלוי גחנותיו ורצונותי. בנסיבות אלה, יש לדוחות את הערעור שהוגש על חומרת העונש מכל וכל, ולהתקבל את ערעור המדינה על קולת העונש. לאחרונה ציינתי, בהקשר של עברייני מן הפוגעים במספר קורבנות Ci: "כל המציג נפש אחת כאלו הצל עולם ומלאו, והפגע במספר נפשות במתכוון ייתן על כך את הדין בהתאם" (ענין ג'אבר, פסקה 21 לחוות דעת). הדברים יפים גם לעניינו. אכן, אין זו דרך של ערכאת הערעור למצות את הדין כאשר היא מקבלת ערעור שהוגש על קולת העונש. גם שיקול זה צריך לעמוד נגד עניינו. בעשותי כן, אני מציעה להשית על המערער עונש מאסר בפועל של חמיש עשרה שנים – וידגש כי אני סבורה כי מלכתחילה היה מקום להטיל על המערער עונש חמוץ בהרבה.

40. הנושא היחיד שבו התלבטתי במקורה זה היה פסיקת ההחלטה לקורבנות העבירה. כאמור, המקורה שבפניו מתאים במיוחד לפסיקת פיצויים לקורבנות – שלහן נגרמו לא רק נזקים בגוף ונפש, אלא אף נזקים כלכליים קשים, בשל תהליך היגירושן של המערער והמתלוננת, שבו היא נותרה אף חסרת רכוש. המתלוננת נותרה כשלעצמה הפרנסת והטיפול בבניה, ובכלן ח', נותר עליה (בשונה מבנה שמתגורר עם משפחת המערער, אביו, ונראה שהקשר של המתלוננת עמו רופף). מנגד, יש לשיקול את העובדה שכאר קורבנות העבירה נשאלו על כך במסגרת הכתנת התסקיר בעניין הן הדגישו כי אין מבקשות לקבל פיצוי, ככל הנראה בשל חשש מן ה להשכלה של פסיקה נוספת כזו במישור החברתי והמשפחתי. בדיון שהתקיים בפניו שאלנו את את כוח המדינה האם ידועה לה עמדת הקורבנות בעת הזה בסוגיה, אך היא ציינה שהנושא לא עלה בשיחה שהתקיימה עם נפגעות העבירה עובר לדין בערעור.

41. ההתלבטות בהקשר זה היא ברורה. פסיקת פיצויים, אף בהליך הפלילי, היא בעלת גוון אזרחי (ראו: רע"פ 10/2002 אסף נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(3) 418). כczzo, היא אמורה להיטיב עם קורבן העבירה ולבטא את רצונו בפיצוי. כידוע, בתחום האזרחי לא צומחת פסיקת פיצויים אלא על-פי דרישתו של הזקאי לכר. מנגד, קיימ החשש שהפעלת לחץ על קורבנות עבירה, שהם מוחלשים מילא, תגרום להם לבטא עדשה מסתיגת מפסקת פיצויים, גם כאשר הם זוקקים לפיצויים אלה מוד. אין צורך לומר שקורבנות מסווג זה אף יתקשו "לגייס" עצם - רגשית ומעשית - להגשתה של תביעת פיצויים אזרחיות. במקרה שלפנינו, הדברים משתקפים בבירור גם מן הממציאות החברתית והמשפחתית המורכבת שבה מצויות המתלוונת ובונותיה.

42. בסופו של דבר, הגעתו לככל דעתה שיש מקום להשיט על המערער גם חיוב בפיצויים - בסך של 100,000 שקל למטלוננת ו-100,000 שקל ל-ח'. אין ספק שנפגעות העבירה זוקקות במקרה זה לפיצויים במידה רבה. יש לזכור כי ככל שמדובר בהליך הפלילי, חרף האופי האזרחי של הפיצויים, לא נשלל מהם לחלוין הפן הקשור בהליך הפלילי, המתאפיין בכך שניהולו נעשה על-ידי הפרקליטות. אולם, בטרם ניתן גזר הדין קורבנות העבירה לא דרשו פיצויים, ואף ביקשו שלא לקבלם, ככל הנראה בשל לחץ (גלווי או סמוני) המופעל עליהם. על כל פנים, ניתן להבהיר אפוא שפסקת פיצויים זו אינה מבטאת את רצונם המפורש, כפי שהוא על ידו, ככל שהבהרה זו דורשת להן במישור החברתי (ענין שיש כמובן להציג עליו). במבט הצופה פנוי עתיד, אני סבורת שראוי להבטיח כי עמדת הקורבנות בשאלת הפיצוי תזכה לבירור עובי לדין בערעור, ככל שהסוגיה צפואה לעלות בו.

43. סוף דבר: אציע לחבריו לדחות את ערעורו של המערער (ע"פ 5834/13) בכללותו, אך לקבל את ערעור המדינה (ע"פ 13/5910) כך שעונש המאסר בפועל שבו ישא המערער יעמוד על חמש שנים וכן הוא יחויב בתשלום פיצויים של 100,000 שקל למטלוננת ו-100,000 שקל ל-ח'. עונש המאסר על תנאי שהוא עליו (כמפורט בפסקה 19 לעיל) עומד בעינו.

44. זהו סופם של הערעורים. זה אינו סופה של הדרך הארוכה שעוז יctraco לפسوוע בה המתלוונת ובתה ח', שכן הן מעשי של המערער והן מן הנسبות החברתיות הקשות אליו נקלעו בשל כך שהמתלוונת כמה בסופו של דבר, לאחר שנים של עינויים, להגנתה, להגנת בנותיה הנוספות. אנו מקווים כי העוז שמצויה בה בסופו של דבר יעמוד לה - חרף הקשיים - בהמשך חייה.

שׁוֹטֶת

השופט א' רובינשטיין:

א. מסכים אני לחוות דעתה של חברותי השופט ברק-ארץ. לעניין הרשעה, מקובלים עלי דבריה והמוסיף גורע.

ב. אף אשר לעונש, אילולא אזרה המתלוונת אומץ היו המעשים הנוראים המתרכחים מאחוריו דלותות בינם של בני הזוג נותרים באפילה, הפגיעה היו נמשכות ונזקי האשה והבנות היו מתעצמים. אם בשל שינויים חברותיים הפתוחים צהיר

لتolsonה אם כן שהגיעו מים עד נפש – ושני אלה יתכו גם בשילובם – נשפה חזואה; והוברר כי לפנינו ד"ר ג'קיל ומරuida בדמות המערער, שהוא מוכך לשביתו כאדם נורטטיבי המביא פרנסה סדרה לבתו, והפן האפל של אישיותו לא נזכר ברבים.

ג. למספר הקרבנות ולמספר המעשים הרעים علينا ליתן ביטוי עז יותר על ידי החמרה בעונשה, ואין מנוס מכח חרף מאמציו הסניגור המלמד; והמושצע עלי-ידי חברתי מקובל עלי. חברתי התלבטה בשאלת הפסיכו. הפסיכו נועד לשיער לקרבנותה העבירה, ולאו במידת מה, ואיןנו תלוי ביכולת התשלום של הנאשם (ע"פ 5761/05 מגידלאו נ' מדינת ישראל (2006)). גם לשון סעיף 77(א) לחוק העונשין, תש"ז-1977 אינה תולה את פסיקת הפסיכו בבקשת המתולנים. על כן אצטרף לחברתי גם בעניין זה.

שופט

השופט י' עמיות:

אני מסכימים.

שופט

הוחלט כאמור בפסק דיןה של השופטת ד' ברק-ארן.

ניתן היום, כ"ז בחשוון התשע"ה (20.11.2014).

שופט

שופט

שופט